

naseliti i tako jednom naseljeno samo opet svijet nositi, njegovim znacima obilatije upućeno prebiti, dob-ro vremenovati, to jest vjekovati, doista život u sebe dostatnije i uspješnije odjelovljivati nego što to dozvoljava usuknuti i usučeni svijet rada.

Svako govorenje o životu i življenju bilo bi izlišno i varljivo ako bi se oni predmnijevali prema karakterima bitka kao rada, na kojima je radila i radi jedna dugotrajna povijest. Nije nam do toga da pohabane termine „bitka“ i „tubitka“ nadomjestimo naslovima „života“ i „življenja“, koji su bogatiji metafizičkim mogućnostima, a da ostanemo u okvirima koji se čine neizbježnim. Uostalom, oduvijek se pri „biti“ (verbal.) primišljalo „živjeti“ kao bivati, to jest na-stajati, pre-stajati, o-stajati: *stajati*. Stojna ljepota bitka jest u njegovoj trajnosti. Ljepiti se za *takav* život, nije naša stvar. Na kraju metafizike Hegel je govorio o „životu“ kao gibanju apsoluta, apsolutnog pojma (ideje), o životu koji u sebi nosi omogućavajuće ništa. „Dijalektika“ razlike u jedinstvu moguća je ako je nosi, gibajući se, život. „Rad pojma“ (drugi bitni karakter apsoluta) podredio je, međutim, u konkurenciji s ništajućim životom, ovog samog svojem zahtjevu-zapovijedi logosa u smislu logike koja daje sheme (pra-dio, Ur-teil, sud) za svrstavanje svega u znanje totalne znanosti (sistem). „Dijalektika“ negacije otkriva i prikriva živo ništa. No, nije nikako riječ o tome da se u mišljenju radi pravog početka vratimo mladom Hegelu, koji je sve što jest kao takovo, kao najviše i u cjelini mislio iz života, te da ga izigramo protiv poznog mislioca „Logike“ i „Enciklopedije“. Jer, već u takozvanim Teologijskim spisima iz mladosti, sasvim očito pak u takozvanoj jenskoj Logici i Fenomenologiji duha, na djelu je život u službi rada pojma. Hegel, iako tematski širi obzor spram pretrodnika, ostaje od misaonog početka na stazi me-